

Förvaltningsklagan mot Kommunernas socialtjänst k.f

Beslut

Ärendet avslutas utan vidare åtgärder.

Ärende som behandlas

N.N. (klaganden) har anhängiggjort ett klagomål hos Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet (ÅMHHM) den 07.04.2022. I klagomålet framför klaganden sitt missnöje mot behörighetskrav och anställningar vid Kommunernas socialtjänst k.f (KST). Klaganden namnger tio anställda vid KST. De namngivna personerna har enligt klaganden titeln t.f. socialarbetare, socialarbetare eller familjehandledare och jobbar inom tidigt stöd barn och familj, funktionservice och barnskydd. Klaganden påstår att ifrågavarande personer inte är registrerade i det nationella registret över yrkesutbildade personer inom social, hälso- och sjukvården (julkiterhikki.valvira.fi) för det yrke de utövar. Klaganden ber ÅMHHM granska om behörigheten hos ifrågavarande personer motsvarar deras yrkesutövning och under vilka förutsättningar yrkesutbildade personer har anställts för en viss tid vid kommunalförbundet. Klaganden önskar även besked om KST informerar klienter ifall socialarbetare i deras ärende saknar formell behörighet.

Inbegärda utlåtanden och utredningar

KST har den 27.04.2022 och den 30.05.2022 inkommit med redogörelser till ÅMHHM med anledning av klagomålet.

I sin redogörelse uppger KST att fyra av de namngivna tio personerna är legitimerade socialarbetare eller socionomer och registrerade i ovannämnda nationella register. Kommunalförbundet har delgett ÅMHHM registreringsnumren. Ytterligare en person har behörighet att verka på Åland som socialarbetare genom övergångsbestämmelserna enligt 31 § i landskapslagen (2020:24) om yrkesutbildade personer inom socialvården. KST har delgett ÅMHHM Ålands landskapsregerings ärendediarienummer för det aktuella fallet.

Kommunalförbundet konstaterar att övriga fem namngivna personer är tillfälligt anställda socialarbetare vars tjänsteförordnanden skrivs för maximalt ett år och som endast utför arbete de har behörighet att utföra. KST har delgett ÅMHHM tjänstemannabesluten som berör ifrågavarande personer där uppgifter om anställningsförhållandenas längd framgår. Kommunalförbundet har även delgett ÅMHHM en uppgiftsbeskrivning för socialarbetare som saknar

socialarbetarbehörighet och arbetar inom barnskyddet, samt specificerat vilka arbetsuppgifter enbart legitimerade socialarbetare kan handha.

Juridiska utgångspunkter

Enligt 8 § 1 mom. i landskapslagen (2020:24) om yrkesutbildade personer inom socialvården beviljas på ansökan en person som i Finland har avlagt en högre högskoleexamen i vilken det ingår eller utöver vilken personen har genomfört huvudämnesstudier i socialt arbete eller universitetsstudier i socialt arbete motsvarande ett huvudämne, rätt att utöva socialarbetaryrket som legitimerad yrkesutbildad person på Åland. Enligt 2 mom. i ovannämnda lag beviljas på ansökan en person som i Finland har avlagt en lämplig yrkeshögskoleexamen inom det sociala området, rätt att utöva socionomyrket som legitimerad yrkesutbildad person på Åland

Enligt 12 § 1 mom. i ovannämnda lag kan en person vara tillfälligt verksam inom socialvården i en legitimerad persons yrke om det för en uppgift som legitimerad yrkesutbildad person inom socialvården inte är möjligt att anställa en person med föreskriven behörighet. I sådana fall kan för uppgiften för högst ett års tid anställas en person som på basis av genomförda studier har tillräckliga förutsättningar och den skicklighet som krävs för att sköta uppgiften. Enligt 12 § 2 mom. i ovannämnda lag har den som tillfälligt är verksam i socialarbetaryrket inte samma rätt som socialarbetare att i brådskande fall besluta om vård oberoende av egen vilja och om åtgärder i anslutning till det.

ÅMHHM:s bedömning och motivering

ÅMHHM konstaterar att fem namngivna anställda vid KST är legitimerade socialarbetare och socionomer eller har behörighet att verka som socialarbetare genom specifika övergångsbestämmelser. Övriga fem namngivna personer är anställda som vikarierande eller tillförordnade socialarbetare för maximalt ett år, vilket kommunalförbundet motiverar med att det inte alltid varit möjligt att anställa en person med föreskriven behörighet. KST har bifogat tjänstemannabeslut där det i fyra fall framgår att ingendera av sökandena var formellt behöriga när vederbörande personer anställdes.

ÅMHHM konstaterar vidare att kommunalförbundet uppger att tillfälligt verksamma socialarbetare inte handhar uppgifter enligt 37, 38 - 39 och 41 §§ i

barnskyddslagen¹, 29 och 67 §§ i socialvårdslagen², samt 12 § i missbrukarvårdslagen³. ÅMHHM bedömer att KST:s tolkning av vilka arbetsuppgifter enbart legitimerade socialarbetare kan utföra är i enlighet med villkoren i 12 § 2 mom. i landskapslagen (2020:24) om yrkesutbildade personer inom socialvården. ÅMHHM konstaterar ytterligare att kommunalförbundet uppger att man inte särskilt informerar klienter ifall en socialarbetare saknar formell behörighet, med motiveringen att det inte har ansetts nödvändigt då en socialarbetare har rätt att vara tillfälligt verksam i socialarbetaryrket. ÅMHHM bedömer att kommunalförbundets tolkning inte kan anses vara i strid med gällande lagstiftning såsom kraven på öppenhet och allmän serviceskyldighet enligt 5 § i förvaltningslagen (2008:9) för landskapet Åland.

ÅMHHM konstaterar med ovan angivna motiveringar att ärendet inte föranleder tillsynsåtgärder.

Besvär

I enlighet med 6 § 1 mom. förvaltningsprocesslagen (FFS 586/1996) kan inte ändring i detta beslut sökas genom besvär.

Beslutet justeras omedelbart.

För Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet

Susanne Perander
Myndighetschef
Beslutande

Mikael Granholm
Social- och hälsovårdsinspektör
Föredragande

---

¹ Barnskyddslagen (FFS 417/2007) är tillämplig på Åland genom landskapslag (2008:97) om tillämpning i landskapet Åland av barnskyddslagen.

² Landskapslag (2020:12) om socialvård.

³ Enligt 14 § i LL (2020:12) om socialvård är lagen om missbrukarvård (FFS 41/1986), med stöd av 71 § i självstyrelselagen (1991:71) för landskapet Åland, tillämplig i den lydelse lagen hade i riket den 31 december 1992 samt i sin i riket aktuella lydelse beträffande bestämmelser av riksbehörighetskaraktär.